

Učni načrt

USPOSABLJANJE ZA ZMANJŠEVANJE NEENAKOSTI V ZDRAVJU

Skupaj za zdravje

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

ZDRAVJE
DANES
ZA JUTRI

Program preventivnega
zdravstvenega
varstva otrok
in mladostnikov

Avtorice:

Polonca Truden Dobrin, Nacionalni inštitut za javno zdravje

Darja Dravec, Ljudska univerza Murska Sobota

Zdenka Verban Buzeti, Nacionalni inštitut za javno zdravje, OE Murska Sobota

Vesna Pucelj, Nacionalni inštitut za javno zdravje

Gradivo ni lektorirano

Ljubljana, avgust 2016

»Ta dokument je nastal s finančno podporo Norveškega finančnega mehanizma. Za vsebino tega dokumenta je odgovoren izključno Nacionalni inštitut za javno zdravje in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča nosilca Programa Norveškega finančnega mehanizma.«

Učni načrt
USPOSABLJANJE ZA ZMANJŠEVANJE NEENAKOSTI

Usposabljanje za mentorje PUM/PUMO, izvajalce preventivnega zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike in predstavnike območnih enot NIJZ

V sklopu projekta Skupaj za zdravje, delovnega sklopa otroci in mladostniki, je v okviru *Delovne skupine za zdravstvene storitve za mlade v lokalni skupnosti* delovala ožja skupina za pripravo programa **usposabljanja za zmanjševanje neenakosti v zdravju**. Usposabljanje je v prvi vrsti namenjeno izvajalcem preventivnega programa **Promocija zdravja pri osipnikih v programu Projektno učenje za mlajše odrasle**, ki ga je v okviru projekta Skupaj za zdravje pripravila omenjena delovna skupina. Program je bil testno izveden na dveh lokacijah (v PUM Murska Sobota in PUM Celje) in na podlagi izvedbe tudi evalviran.

V okviru implementacije projektних izdelkov po zaključenem projektu bo preventivni program izvajan na vseh lokacijah PUMO, zato je bilo pripravljeno izobraževanje za izvajanje programa za vse mentorje PUM, izvajalce preventivnega zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike ter predstavnike območnih enot Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). Izobraževanje je bilo prvič izvedeno 8. oktobra 2015 v organizaciji NIJZ in Andragoškega centra Slovenije.

Vsebina

Usposabljanje zajema naslednje vsebinske sklope:

- Program PUM
  - predstavitev programa PUM – organiziranosti in delovanje
  - mladi, vključeni v PUM, kot ranljiva skupina
- Predstavitev preventivnega programa zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike
  - možnosti in pravice, ki jih nudi osipnikom
  - ovire s katerimi se srečujejo mladi v pri vstopu v program in odpravljanje teh ovir za zmanjševanje neenakosti v zdravju.
- Predstavitev programa **Promocija zdravja pri osipnikih v programu Projektno učenje za mlajše odrasle**
  - Vsebina programa

- Izvajanje in prilagoditev programa glede na značilnost in potrebe mladih vključenih v PUMO
- Izkušnje z izvajanjem programa (primeri dobrih praks).

Cilji usposabljanja

Namen usposabljanja za delovanje za zmanjševanje neenakosti v zdravju je, da udeležence ob njihovem že pridobljenem strokovnem znanju opremi z znanji in kompetencami, ki so pomembne za razumevanje in njihove aktivnosti na tem področju. Udeleženci se seznanijo s:

- različnimi determinantami zdravja in njihovim vplivom na zdravje
- neenakostmi v zdravju otrok in mladostnikov, mednarodnimi primerjavami na tem področju
- pristopi in politikami za zmanjševanje neenakosti v zdravju
- ranljivimi skupinami mladih, njihovimi potrebami in ovirami v dostopu do sistema zdravstvenega varstva in preventivnih programov
- programom **Promocija zdravja pri osipnikih v programu Projektno učenje za mlajše odrasle**
- vlogo mentorjev, izvajalcev preventivnih programov in strokovnjakov z območnih enot v izvajanju programa promocije zdravja pri osipnikih
- izkušnjami z izvajanjem programa (predstavitev pilotne izvedbe v PUM-u Murska Sobota ter v PUMu Celje.)
- pomenom in vlogo partnerske mreže med lokalnimi PUM/PUMO, izvajalci preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov ter območnimi enotami NIJZ z namenom promocije in izboljšanje zdravja v skupini osipnikov in povečanje vključenosti osipnikov v preventivni program.

Izvajalci in udeleženci usposabljanja

Izvajalci usposabljanja so strokovnjaki s področja javnega zdravja otrok, mladostnic in mladostnikov, strokovnjaki andragoške stroke in z institucij izven zdravstva. Usposabljanje obsega predvidoma 6 ur programa.

Usposabljanje je namenjeno:

- Mentorjem PUM/PUMO
- Izvajalcem preventivnega zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike (na primer zdravnikom specialistom pediatrije, imenovanim šolskim zdravnikom, diplomiranim medicinskim sestram izvajalkam vzgoje za zdravje, patronažnim medicinskim sestram, zdravnikom specialistom ginekologije...)
- Predstavnikom območnih enot NIJZ
- Drugim deležnikom v lokalnem okolju, ki se pri svojem delu srečujejo z osipniki (na primer mladinski voditelji in mladinski delavci, nevladne organizacije...)

Predvideni rezultati

Predvideni rezultati usposabljanja so:

- Poznavanje področja neenakosti v zdravju in pristopov za zmanjševanje neenakosti v zdravju pri mladostnikih in mladih odraslih
- Seznanitev s programom Projektnega učenja mladih odraslih (PUMO) in z značilnostmi mladih, ki so vključeni v program
- Poznavanje »ranljivosti« osipnikov, potreb in ovir pri njihovem vključevanju v sistem zdravstvenega varstva
- Vzpostavitev mreže sodelovanja med lokalnimi PUMO, izvajalci preventivnega zdravstvenega varstva in območno enoto NIJZ
- Poznavanje programa **Promocija zdravja pri osipnikih v programu Projektno učenje za mlajše odrasle.**

Metode poučevanja in evalvacija

Vsebinski sklopi so zastavljeni tako, da poleg predstavitev omogočajo delavnične oblike dela. Med predstavitvami potekajo tudi projekcije vizualnega gradiva, ki predstavlja primere in služi kot osnova za razpravo z udeleženci. Delo v skupinah poteka tako, da so skupaj v skupini mentorji PUMO, izvajalci preventivnega zdravstvenega varstva in predstavniki območnih enot NIJZ, ki delujejo na območju posamezne regije.

Udeleženci prejmejo **študijsko gradivo**, ki vsebuje priporočeno literaturo, prezentacije in dodatno študijsko gradivo. Prezentacije morajo biti ob vsakokratni izvedbi ažurirane.

Usposabljanje je enodnevno, obsega predvidoma 6 ur. Udeleženci prejmejo potrdilo o udeležbi. Ob koncu usposabljanja poteka evalvacija usposabljanja z vprašalnikom.

Pripravljeni program usposabljanja podpira izvajanje:

Dravec D, Verban Buzeti Z, Pucelj V. *Promocija zdravja pri osipnikih v programu Projektno učenje za mlajše odrasle*. Ljubljana, nacionalni inštitut za javno zdravje, 2016